

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 29.

Tredie Session.

11te Mode.

Løvedagen den 25de October.

(Fortsat.)

Nosøvn (forts.): Hvad den første Hovedafdeling om de communale Autoriteter og Gjenstanden for deres Virksomhed angaaer, da er det klart, at Gjenstanden for de communale Autoriteters Virksomhed er de communale Anliggender. Naar man feer hen til den Bestemmelse, der nu findes i Grundlovens 96de Artikel, maa man til dens rette Forstaaelse ikke forsømme at tage Hensyn til den Bestemmelse, der fandtes i Grundlovsudkastets 77de Paragraph, og hvoraf Grundlovens nuværende 96de Artikel er fremkommen. I Grundlovsudkastet lyder Bestemmelsen saaledes: „Borgerne ere berettigede til selv at bestyre deres reent communale Anliggender, dog under Statens Tilfyn“. — Disse Udtryk i bemeldte Udcast synes stærkt at minde om den Tanke, som er udtalt i Indledningen til den nu gjældende Communal-Anordning for Kjøbstæderne af 24de October 1837, hvor det hedder, at Lovens Niemed er at „forstaae Borgerne Udgang til ved selvvalgte Repræsentanter at bestyre deres samtlige økonomiske Anliggender, dog under den Medvirkning og det Tilfyn af de af Kongen beffikede Embedsmænd, som er fornødent til yderligere Sikkerhed, for at det tilbørlige Hensyn saavel til Statens almindelige Interesser som til selve Communens fremtidige Vel ikke sættes tilside“, og er det i og for sig rimeligt, at denne Anskuelse, som saaledes er fremhævet i vor hidtil gjældende communale Lovgivning, ogsaa laa til Grund for Grundlovsudkastets Bestemmelser i saa Henseende. See vi derimod hen til Grundlovens Artikel 96, da lyder den ikke lidet forskjellig, idet

det nemlig deri hedder: „Communerne have Ret til under Statens Tilfyn selvstændigt at styre deres Anliggender vil blive ordnet ved Lov“, og det er saaledes klart, at der er foregaaet en væsentlig Forandring med den Bestemmelse, som stod i Grundlovsudkastet ved dens Optagelse, saaledes som den nu findes i Grundloven. Hvad der paa begge Steder er bibeholdt, det er Statens Tilfyn, idet det hedder i Grundlovsudkastet „dog under Statens Tilfyn“ og i Grundloven: „under Statens Tilfyn.“ Betydningen af „Statens Tilfyn“, og hvorledes jeg har søgt at gennemføre det i dette Udcast, skal jeg senere gaae over til. Derimod er det en væsentlig Forandring, at der i Grundlovsudkastet forekommer Udtrykket „bestyrer“, men at det i Grundloven er ombyttet med Ordet „styrer“, hvilket aabenbart er et langt mere omfattende Udtryk og saaledes tilkjendegiver, at Communerne have Ret ikke blot til at forestaae Forvaltningen af deres Anliggender, men ogsaa til at fatte staaende og regulerende Bestemmelser om disse Anliggender; de have en større Ret end en blot Forvaltningsret.

Derhos er det ogsaa betegnende, at et heelt andet Retssubject er kommet ind i vedkommende § af Grundloven, idet der ikke længere er Tale om en Berettigelse, der tilkommer Borgerne, men om en Berettigelse, som tilkommer Communerne. Borgernes retlige Stilling i Communen bliver et indre Parti i Udviklingen, af den communale Organisation; men det, som Grundloven opstiller som et selvstændigt Retssubject, som det vil hævde en vis Selvstændighed ligeoverfor Staten, det er Communen og de Anliggender, hvori den giver Communerne denne Selvstændighed, det er i Communens Anliggender. Derimod var det unægteligt et tvetydigt Udtryk, som stod i Grundlovsudkastet: „de reent